

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

14/3734

4.12.2014

Høring. NOU 2014:9 - Ny adopsjonslov

Adopsjonslovutvalget la fram sin utredning NOU 2014: 9 *Ny adopsjonslov* den 14. oktober 2014. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) sender med dette utredningen på høring.

Utvalget ble oppnevnt 28. september 2012 for å vurdere adopsjonsinstituttet og adopsjonsloven. Utvalgets mandat var også å lage et utkast til en ny adopsjonslov. Adopsjonslovutvalgets forslag bygger blant annet videre på utredningen i NOU 2009: 21 *Adopsjon – til barnets beste*.

Kort om Adopsjonslovutvalgets forslag

Adopsjonslovutvalget foreslår en ny og mer pedagogisk adopsjonslov

Mange av forslagene i lovutkastet er presiseringer av gjeldende regler. Utvalget foreslår å regulere flere av de ulike nasjonale adopsjonstypene. Utvalget går også inn for å tydeliggjøre de vilkårene og fremgangsmåtene som i dag følger av retningslinjer og praksis. Dette mener utvalget i større grad må gå fram av loven. I tillegg foreslås noen helt nye bestemmelser.

Grunnvilkårene for adopsjon

Adopsjonslovutvalget foreslår en formålsbestemmelse som formulerer hva som er siktemålet med adopsjon. I tillegg gis det andre generelle regler som må være oppfylt, blant annet regler om samtykke. Barn som er eldre enn 12 år skal som i dag kunne nekte en adopsjon, men utvalget foreslår at aldersgrensen for å kreve samtykke fra barnet til adopsjonen flyttes fra 12 år til 14 år. Barn mellom 12 og 14 år kan velge å overlate den vanskelige avgjørelsen om adopsjon til de voksne, dersom de ønsker det.

Stebarnsadopsjon

Stebarnsadopsjon betyr at barnet adopteres av partneren til en av barnets foreldre. Denne formen for adopsjon er særpreget ved at barnet får én ny adoptivforelder, men samtidig beholder de rettslige båndene til den andre av foreldrene. I dag er stebarnsadopsjon den vanligste formen for adopsjon. Sammenlignet med dagens regler ønsker utvalget å gjøre vilkårene for stebarnsadopsjon klarere og foreslår blant annet å lovfeste et krav om fem års oppfostring på forhånd ved adopsjon av stebarn.

I dagens adopsjonslov er det ikke gitt særregler om stebarnsadopsjon av barn som er unnfanget ved assistert befruktning i utlandet eller surrogati. Barn som er unnfanget på denne måten kan i dag adopteres etter de generelle reglene om stebarnsadopsjon. Utvalget foreslår å innføre en egen bestemmelse om stebarnsadopsjon av barn unnfanget ved metoder for assistert befruktning i utlandet som ikke er tillatt i Norge, herunder surrogati.

Myndighet og saksbehandling

Utvalget foreslår enkelte endringer i reglene om myndighet og saksbehandling i adopsjonssakene. Blant annet foreslås det at fylkesnemnda skal behandle alle adopsjonssaker hvor barneverntjenesten har overtatt omsorgen for et barn (fosterbarnadopsjon). Utvalget foreslår også å flytte en del oppgaver fra adopsjonsorganisasjonene til Bufetat ved utenlandsadopsjon. Forslaget er blant annet tuftet på et ønske om å flytte en del av utredningsansvaret fra adopsjonsorganisasjonene til adopsjonsmyndighetene.

I dag gir adopsjonsloven et barn rett til å få vite hvem foreldrene er fra barnet er 18 år. Utvalget har foreslått å senke denne aldersgrensen til 15 år. Lever ikke den adopterte, foreslår utvalget at dennes etterkommere kan få opplysninger om avdødes opprinnelige foreldre.

Andre forslag

Utvalget foreslår flere bestemmelser som forbyr visse handlinger i forbindelse med adopsjon, som for eksempel å gi vederlag eller motytelse for å påvirke en adopsjonsprosess. Brudd på forbudene er straffbare.

I utredningen behandler utvalget forberedelse og etterfølgende støtte til adoptivfamilier. Adopsjonslovutvalget anbefaler at adopsjonsforberedende kurs gjøres obligatorisk ved internasjonal adopsjon.

I dag gis støtte til adoptivfamilier gjennom det ordinære hjelpetilbudet, mens utvalget foreslår adopsjonsspesifikk støtte og tiltak både før og etter adopsjonen. Blant annet foreslår utvalget at adoptivfamilier skal ha en rett til oppfølgingstilbud i tre år etter adopsjonen. Videre foreslås det at adopsjonsstøtten økes fra 46 920 kr i 2014 til 1G.

Klart språk i lovutkastet

Utvalget har deltatt i et utviklingsprosjekt kalt ”klare lover for innbyggerne” («klarspråkprosjekt»), i regi av Kommunal- og regionaldepartementet og Direktoratet for forvaltning og IKT. Prosjektet innebærer at lover og forskrifter som er viktige for innbyggerne, skal bli klarere og mer forståelig.

Departementet ber derfor om tilbakemelding når det gjelder utvalgets forslag til lovtekst, og om dette er forståelig og klart.

Praktisk informasjon

Du finner høringsbrevet under *høringer* på departementets nettside på www.regjeringen.no/bld. NOU 2014:9 kan lastes ned, se [her](#).

Vi ber høringsinstansene vurdere om høringsbrevet bør forelegges underliggende enheter, medlemsorganisasjoner mv. som ikke står på vedlagt høringsliste.

Høringsfristen er 5.mars 2015.

Høringsuttalelser sendes elektronisk til departementets postmottak på e-postadressen postmottak@bld.dep.no. BLD ber spesielt om tilbakemeldinger på de områdene som innebærer en endring fra dagens regulering av adopsjonsfeltet, samt på om lovutkastet er forståelig og klart.

Eventuelle spørsmål kan rettes til seniorrådgiver Elin Rønningen, telefon 22 24 71 29, e-post elr@bld.dep.no eller til seniorrådgiver Lene Aaker, telefon 22 24 25 24, e-post lea@bld.dep.no

Med hilsen

Inge Ovesen (e.f.) (e.f.)
Konst. ekspedisjonssjef

Ingvild Vesterdal
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

Liste over høringsinstanser